

ŠIBENSKI GLASNIK

List za vijesti, vojne naredbe i općinske naputke

Cijena Kuna 2.—

Izlazi utorkom, četvrtkom i subotom

Lit. 1.—

I mjesec listopada je donio očekivane plodove osovinskim oružanim snagama

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 1 studenoga 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Južno od donjeg Dnjepra u toku su teške borbe sa probijenim dijelovima brzih neprijateljskih odreda. Smijelim udarcima pokretnih njemačkih borbenih skupina pretrpjeli su ovdje Sovjeti osjetljive gubitke. U borbi u riječnom luku Dnjepra naš protunapadaj i dalje dobro napreduje. Jaka neprijateljska nadiranja jugozapadno od Dnjepropetrovska i jugoistočno od Kremenščuga slomljena su u odbranbenoj vatri. Na srednjem odsjeku istočnog ratišta ograničila se borbeno djelatnost na mjesne napadaje Sovjeta na dosadašnje težišne odsjeke koji su dijelom protunapadajem bili odbijeni. Sa ratišta od Ilmenskog jezera do zapadno od Lenjingrada, javlja se samo živahna obostrana djelatnost četinih nadiranja. U mjesecu listopadu uništeno je na istočnom ratištu 2795 oklopnih kola i 1442 neprijateljskih zrakoplova.

Talijansko ratište: U južnoj Italiji odbile su naše čete jake britansko-sjeveroameričke prodorne napadaje na obim stranama Volturna. Ove zauzimlju sada visinske položaje koje leže na sjeverozapadu između talijanske zapadne obale i malteškog pobrađa. Dok je neprijatelj u odsjeku Volturna odmah nadirao dotle je u daljem prostoru na zapadu slijedio naša pokretanja samo oklijevajući. Pojedini britanski zrakoplovi uletili su danju u zaposjednuto zapadno područje a prošle noći u sjeverozapadnu Njemačku, i bacili razasuto razorne bombe. Četiri neprijateljska zrakoplova bila su oborena.

Njemačko zrakoplovstvo napalo je u noći na 1 studenoga ponovo pojedine ciljeve u prostoru grada Londona.

U borbi protiv britansko-sjeveroameričkog pomorskog saobraćaja potopili su, ratna mornarica i njemačko zrakoplovstvo, u mjesecu listopadu 52 trgovačka broda sa 301.700 Brt. 18 neprijateljskih brodova sa preko 100.000 Brt. bili su tako teško oštećeni da se može računati gubitkom

većine od njih. Dalje je bilo oštećeno 27 trgovačkih brodova sa oko 170.000 Brt. U borbi protiv neprijateljskih brodskih borbenih snaga uništila je ratna mornarica i njemačko zrakoplovstvo jednu krstaricu, 11 razarača, 2 stražarska broda i 4 brza čamca. 5 krstarica, 7 razarača i brojne druge ratne brodske jedinice, bilo je tako teško oštećeno da se može računati uništenjem također i jednog dijela ovih brodova.

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 2. studenoga 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Jučer je pokušao neprijatelj da se iskrca na poluotok Krim i to na obim stranama grada Kerča. Na jednom mjestu bile su Sovjetske snage protunapadajem odsječene i zbite na jedan veoma uski pojas kopna. Na ostalim mjestima iskrcavanja bio je neprijatelj krvavo odbijen i iskrcane snage uništene. Južno od donjeg Dnjepra u nogajskoj stepi nastavlja se borbe sa nadirajućim brzim, sovjetskim odredima. Sovjetski pokušaji opkoljavanja i odrezivanja njemačkih snaga slomljeni su isto tako kao i jaki napadaji na naša sjeverna i južna ratišta opkoljenih neprijateljskih snaga. U riječnom koljenu Dnjepra bili su odbijeni jači napadaji jugozapadno Dnjepropetrovska i i pri tome je na jednom mjestu uništeno od 40 napadajućih neprijateljskih oklopnih kola njih 28. Naš protunapadaj u prostoru sjeverno od Krivoj Roga doveo je već sada do velikog uspjeha. Duboko prodrti napadajući neprijateljski vrškovi četa bili su odrezani i uništeni. Od 27 listopada bilo je tamo privedeno, prema dosadašnjim vijestima, 5000 zarobljenika, zaplijenjeno ili uništeno 357 oklopnih kola, 378 topova i više od 500 vozila. Naročito su visoki sovjetski gubitci uslijed očajničkog otpora odrezanih neprijateljskih skupina. Vlastiti gubitci su veoma maleni. Na ostalim dijelovima istočnog ratišta došlo je izuzev jedan snažni ali bezuspješni neprijateljski napadaj na rubu Dnjepra jugozapadno od Kijeva, samo do borbi mjesnog

značaja. Pri tom su bili uništeni ili pak odrezani manji neprijateljski prodori jugozapadno od Gomele i jugozapadno od Veliki Lukija jednim samim našim protunapadajem. Jedan vlastiti napadački pothvat zapadno od Kričeva doveo je do znatno povoljnijih položaja usprkos žilavog neprijateljskog otpora.

Talijansko ratište: U zapadnom odsjeku južnog talijanskog ratišta krenuo je neprijatelj jačim snagama prema našim položajima. Sa ostalog ratišta javlja se samo neznatna borbeno djelatnost izuzev bezuspješni napadaj britansko-sjeveroameričkih odreda u prostoru zapadno od Campo Bassa.

Prošle noći napali su jaki odredi njemačkih borbenih zrakoplova neprijateljsko dovozno uporište Napoli. Pogodcima bombi nastali su požari i razaranja na lučkim postrojenjima. Više brodova bilo je teško pogodeno.

Njemački borbeni zrakoplovi napali su u jučerašnjim večernjim satovima lučka posrojenja u više gradova u južnoj Engleskoj.

Uspjesi japanske mornarice.

Ministar mornarice Schimada objavio je u svom govoru u parlamentu da je japanska mornarica potopila u razdoblju od 15 juna do 20 oktobra slijedeće neprijateljske brodove: 17 krstaša 13 razarača 70 transportnih brodova sa ukupno 320.000 Brt. Broj oborenih zrakoplova u istom razdoblju iznaša 1615.

KRATKE VIJESTI

Akcije u Sloveniji. Internacionalni informacioni biro javlja iz sjeverne Italije:

U nastavljanju čišćenja u slovenskim krajevima postigle su njemačke trupe izvanredne uspjehe. U kratkim ali žestokim borbama koje su svršile porazom banditskih grupa bilo je u zadnjih pet dana preko 500 zarobljenika 1600 mrtvih. Plijen koji se sastoji od bivšeg talijanskog materijala a i nešto prokriumčarenog anglo-amerikanskog sastoji se od: 7 oklopljenih kola 28 topova 27 bacača granata 2000 pušaka i 300 strojnih pušaku te mnogobrojnih samokresa i ručnih granata. Osim toga bila je zaplijenjena obilata zaliha živežnih namirnica koja je nađena u četiri velika banditska skladišta.

Devet sjevernoameričkih zrakoplova oboreno u Dalmaciji. Internacionalni informacioni biro javlja: Jednom skupu američkih bombaša i lovaca, koji su letjeli nedaleko od dalmatinske obale bio je nanesen jaki gubitak sa strane njemačkih patrolnih i lovačkih zrakoplova. Čim su se digli njemački zrakoplovi oborili su četiri dvokrilna Lighting-lovca i jednoga Mitchell-bombaša a skup je bio raspršen. Pri gonjenju bili su oborena još dva Lighting i dva Mitchell-zrakoplova. Tako su izgubili anglo-amerikanci, pri ovom navalnom pokušaju koji je bio odbijen i pri kojem su bacali iz nužde bombe a bili odbijeni od njihovog cilja, ukupno devet zrakoplova. Na njemačkoj strani nije bilo nikakvih gubitaka.

O terorističkom napadaju na Niš. „Novo vreme“ pod naslovom „Zrakoplovi u ulozi diplomata“ komentira teroristički napadaj na Niš sa strane anglo-američanske zračne flote na slijedeći način: List kaže da je to bombardovanje pravo zločinstvo, jer je izvršen bez ikakve veze sa operacijama na Balkanu. Britanci nijesu postigli nikakav uspjeh ni strateški ni taktički nego su jedino ubili 250 ljudi i izranili oko 1000 ljudi a posligli su samo to, da je saobraćaj prekinut bio za nekoliko sati. List kaže da se po tome mora u ovom napadaju više gledati na diplomatsku nego li na vojničku akciju. S ovim bacanjem bombi potvrđuju Englezi da su se sasvim odrekli Balkana i predali ga Sovjetima.

Komunističke bande u južnoj Italiji. Bjegunci potjerani iz kuće i kućišta sve se to više združuju sa komunističkim bandama i pljačkaju privatne kuće. Bande navaljuju na skladišta da opet prodadu opljačkanu robu. Kod jedne navale na provijantno skladište u Lukaniji uhvatili su Angloamerikanci 10 osoba te ih postrijeljali.

Opozicija sve to više raste. Kako kažu izbjeglice iz južne Italije opozicija Talijanaca proti Angloamerikanaca sve to više raste. U Brindisiju i u bližnjim mjestima sakupljaju se ljudi na javnim trgovima da protestiraju protiv mjera Angloamerikanaca. Mnoge općine su potpuno bez vode. Foggia je bez živežnih namirnica i gotovo napuštena. Onima koji su ostali dozvoljava se dnevno jedna litra vode. Po zadnjim vijestima u ovim predjelima pojavili su se brojni slučajevi kolere i ludila.

Zapovjed za nadzor nad upotrebom čamaca i ribarenjem

u lučkom području Šibenika, na Krki i na Prokljanskom jezeru

1. Za vršenje ribarskog zanata dozvoljena su slijedeća područja:

- a) unutrašnja luka Šibenika.
- b) rijeka Krka uključivo Zatonski zaljev.
- c) Prokljansko jezero sa skradinskim kanalom.

d) obalske vode pred područjem Šibenika (prema zapadu crtom Tribunj — zapadni rub Zmajana, prema jugu općenito ograničeno širinskim stepenom 43° i 40'. Dodatno je dozvoljeno do daljnega obilaženje južnog rta otoka Zlarina kao i južnog rta otoka Drvenika. Protivno o- vome nesmije biti upotrebljena za vožnju crta prema jugu koju sačinjavaju južni rt otoka Krapnja i kopneni rt južno od Luše (izuzetno stanovnici Krapnja koji imaju svoje posjede u Tutikov-Gorici.

2. Zabrane unutar dozvoljenih područja:

a) Upotreba zaljeva sv. Petra jugoistočno od poluotoka Mandaline je zabranjena.

a) Približavanje ribarskih čamaca ratnim brodovima na odstojanju manje od 100 mt. mora biti izostavljeno.

c) One pod brojem 4 propisane odredbe treba striktno podržavati.

d) Približavanje brodova bilo koje vrste skradinskom mostu na odstojanju manje od 300 m. je zabranjeno.

3. Iskaz dopuštenih vozila:

a) Nošenje zastavica.

Svi brodovi određeni za ribarenje ili prevoz treba da do 15 studenoga 1943 izvjesje odgovarajuće zastavice koje su uvedene od strane Mjesnog Zapovjedništva Šibenik. Potražuje kakve daljne slučajne potrebe zastavica treba da se upute, putem Nadležnih ureda, najdalje do 8. XI. 1943. Mjesnom Zapovjedništvu Šibenik.

b) Iskaznice.

Svi brodovi koji su određeni za ribarenje a imaju svoju lučku pripadnost u Šibeniku, Mandalini, Zblaču, Krapnju i Jadrtovcu registrirani su kod hrvatske policije i od lučkog zapovjednika Šibenik. Vlasnici čamaca obskrbljeni su jednom izkaznicom koja ih legitimise kao vlasnike čamaca. U prilogu ovoj iskaznici poimenično su naznačeni članovi posade. Oni ribarski čamci iz Zaton, Vodica (uključno Tribunj) Šepurine, Prvić Luke i Zlarina, ukoliko ovi trebaju, biti pripušteni vršenju ribarenja moraju biti zahvaćeni jednim spiskom od tamošnjeg Mjesnog Zapovjedništva i obskrbljeni istom izkaznicom ispisanom u njemačkom i hrvatskom jeziku. Spiskovi i izkaznice moraju pritom sadržati sljedeće podatke:

Tekući broj, vodu čamca, mjesto stanovanja, vlasnika vozila,

mjesto stanovanja vlasnika, broj vozila, broj i imena članova posade.

Uskora registracija također i ovih vozila od strane hrvatske lučke policije u Šibeniku i lučkog zapovjednika treba da se naredi i nadzire od strane Mjesnih Zapovjedništava tako da bi se privremena izkaznica mogla nadomjestiti stalnom.

4. Kontrolne postaje

Uređene su stalne kontrolne postaje:

a) kod svetionika Jadrija u lučkom kanalu — izlaz iz Šibenika

b) na Krki na kopnenom rtu južno od Bujasa (2 km jugoistočno od Zaton)

c) lučka straža u Vodicama i Tribunju.

Namjerava se uzpostaviti jednu kontrolnu postaju na kopnenom rtu južno od Luše u svrhu nadzora ribarenja u zaljevu Morine.

Sva vozila koja prolaze ove kontrolne postaje treba da se tamo zaustave i da prikažu svoje izkaznice u svrhu provjeravanja. Pri provjeravanju treba da se obrati naročita pažnja kontroli svih osoba koja se nalaze na brodu. *Papiri ličnih izkaznica i izkaznice posade treba da se međusobno podudaraju.* Prevoz osoba koje ne pripadaju posadi načelno je zabranjeno osim ako pokažu jednu posebnu propusnicu. Vozila koja budu izbjegavala da se podvrgnu kontroli biće primorana da pristanu uz obalu hitcima pred pramac ili iznad broda. U slučaju potrebe biti će upotrebljeno oružje kojeg će hitci biti usmjereni prema dotičnom cilju. U koliko bude dozvoljavao položaj čamaca biti će sprovedene od strane lučkog zapovjednika stalne kontrolne vožnje po moru kao i u luci i u području rijeke Krka.

Kontrolne postaje obskrbljuju izkaznice sa potvrdom viđenja pri čemu će se utvrditi datum i sat prolaska na izkaznici i u jednom posebnom spisku. Ovi spiskovi moraju biti od 1 do 15 svakog mjeseca od strane Mjesnog Zapovjednika tačno provjereni.

5) Svaki saobraćaj prevažanja je načelno zabranjen. Vožnja na pruzi Šibenik-Zaton je dozvoljena u koliko vlasnik broda i putnici posjeduju izpravnu izkaznicu i propusnicu.

6. Brodovi trebaju da se pri svakoj odlaznoj i povratnoj vožnji podvrgnu kontroli kod kontrolne postaje južno od Bujasa.

7. Vozila koja idu dalje od Bujasa u pravcu Prokljanskog jezera moraju također da se podvrgnu tamošnjoj kontrolnoj postaji južno od Bujasa.

8. Mjesni Zapovjednici određuju u saglasnosti sa hrvatskim vlastima ona vozila i vlasnike, kao i posadu vozila kojima je

dozvola hitno potrebna u svrhu pučke ishrane.

9. Mjere kažnjivosti:

U slučaju da se jedno vozilo suprotstavi napred navedenim propisima određuju se, da se vlasniku upravljaču broda i posadi oduzmu izkaznice; samo vozilo će se zaplijeniti.

10. Svi nedozvoljeni čamci treba da se izvuku na kraj da bi bila izključena njihova upotreba.

Izprave dozvoljenih čamaca treba da se prilože od strane hrvatske lučke policije na 10, 20 i 30 svakog mjeseca, lučkom zapovjedniku u Šibeniku u svrhu obnavljanja potvrde viđenja.

Šibenik, 1 studenoga 1943.

p. Schoch

Pukovnik i Mjesni Starješina

Z. I.

Pattberg

nadporučnik i časnik Mjes. Zap.

Dalmatinci i Dalmatinke!

Ponovno prelaze Njemački vojnici kroz Vaša sela, da Vas oslobode muka pljačkaša i palikuća. *Banditi Vam lažu da je Njemačka oružana sila vezana samo na veća mjesta i na glavne ceste i da nema nikakvih interesa da Vas brane.* Oni Vas time hoće samo pođarmiti i obezbućiti. Njemačka će oružana sila redom svako pojedino gnjezdo uništiti.

Ona će spaliti i njihovo zadnje sklonište.

Banditi se nazivaju narodnim oslobodiocima a njihov odasvud skupljen ološ narodno oslobodilačkom vojskom!

Jeste li ikada u Vašem životu imali manje i lošije hrane a u zamjenu za nju se više bojali za svoj život i za život svoje djece nego sada?

Zar je to sloboda koju Vam obećava Tito i njegovi banditi?

Pomognite svi da se Tito i oko njega skupljeni ubojice protjeraju iz Vaše domovine, isto tako, kako smo mi, Njemački vojnici, njega već 1938. godine istjerali iz Španje,

Čuvajte se bandita! Ne dajte se prisilno mobilirati! Ne dajte banditima skrovišta! Sakrijte Vaše zalihe hrane jer će Vas banditi do gola opljačkati! Ako ste bili prisiljeni da odete s banditima, prebjegnite k Njemačkoj oružanoj sili! Pozovite natrag svoje muževe, očeve i sinove z redova bandita! Njemačka im oružana sila jamči život! Njemačka oružana sila ne samo da će Vas braniti, nego će i nagraditi svaku poštnu suradnju gotovim novcem, živežnim namirnicama ili odjećom.

Njemačka se oružana sila bori samo protiv komunizma. Ona ne stavlja nikakvih zahtjeva na Vašu zemlju. Ona će iz Vaše zemlje isto tako otići kao 1938. godine iz Španije, čim Tito i njegov ološ budu uništeni.

STANOVNICI DALMACIJE! U vašim je rukama Vaša sudbina. Podpomognite Njemačku oru-

žanu silu, jer time sebi spašavate živote i svoje imanje. Pomažite li bandite, biti ćete nemilosrdno uništeni!

Ovo je sigurno: *U borbi protiv bandita i ološa pobjeđuje samo pravo i pravda!*

Zato i izključivo zato bori se Njemačka oružana sila.

Zapovjednik

Njemačkih oružnih snaga.

Satan na brdu

Kad bi se našlo jednog čovjeka, pred kim bi Josip Staljin morao opravdati svoje taktičko odvratanje od starog boljševističkog programa, onda bi on morao navesti jednu poražavajuću ispriku: uspjele mu je da do korjena iskvari anglikanski i Americi podvrgnuti dio kršćanstva i da izvrgne sramoti najčastnije glavare. On može da uživa divlji trijumf da je ništavnim novcem za jedan papirnati crkveni sporazum na najjeftiniji način pridobio duše i blagoslov biskupa - božjih službenika. On je htio svog starog savezničkog neprijatelja naslijeda, anglosasonsku pobožnost, da tamo smrtno pogodi, gdje se ona smatra najsnažnijom, u nje- noj kršćanskoj bezuvjetnosti. On je htio milionskoj masi engleskih i američkih polukomunista, koji u svojoj dječjoj vjeri još oklijevaju, da pristupe svojim posljednim korakom tamo k njemu, da na jedan zbilja odjekujući način pokaže: „idite, čak ni vaši biskupi se ne usudjuju da me mrže“!

Na kakav sjajan način mu je to uspjele otkriva se ovom predpostavkom: tridesetdva predstavnika protestantske crkve tražili su u Newjorku da se produži na daljoj izgradnji američko-sovjetskog zajedničkog rada. Biskup metodčke crkve u Newjorku, Mac Connell, izjavio je dokazno, da se komunistička ideologija do- duše protivi sa kršćanskom vjerom, ali se za to ne treba zbu- niti; jer, uska saradnja Amerike sa boljševizmom je od potrebe da se spreči jedan treći svjetski rat i mora se sprovesti bez obzira na osnovna pomišljanja — što znači, da bi se Sjedinjene Američke Države morale pokloniti boljševizmu.

„Klekni i obožavaj me“ govorio je satan Isusu „a ja ću Ti pokloniti čitav svijet“. Zli i vlastopohlepni newjorški biskupi već kleče pred Staljinom! Ne iz zaslepljenja, ne, njima je poznata nepromjenljiva prema kršćanstvu neprijateljska priroda boljševizma, — oni imaju svoja „načelna razmišljanja“. Uprkos toga oni kleče. Toliko dosljedne oportunističke protivnosti, toliko plitke političke sticajnosti može se sa- kriti među metodistima! Neprijatelju Boga — Staljinu može to biti samo pravo: loši svećenik mu je povoljniji i kudikamo mi- liji nego mrtav.

Tisak: Pučka Tiskara - Šibenik